

KONFERENCIA BESZÁMOLÓ AZ I. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓD NEMZETKÖZI KONFERENCIÁRÓL

(Hajdúböszörmény, 2015. december.3.)

Szerző:

Mező Katalin
Debreceni Egyetem

Szerző e-mail címe:
mezo.katalin@ped.unideb.hu

Mező Katalin (2015): Konferencia beszámoló az I. Különleges Bánásmód Nemzetközi Konferenciáról. Hajdúböszörmény, 2015.12.03. *Különleges Bánásmód*, I. évf. 2015/1. szám, 105-108. DOI 10.18458/KB.2015.1.105

Nagy érdeklődésre tartott számot a 2015. december 3-án, a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Felnőttképzési Karán (DE GYFK) megrendezésre került *I. Különleges Bánásmód Nemzetközi Konferencia*, melyet a Pszichológiai és Gyógypedagógiai Tanszék szervezett meg (1. kép).

1. kép: az I. Különleges Bánásmód Nemzetközi Konferencia (Hajdúböszörmény, 2015. december 3.)

A rendezvény célja, hogy bemutassa a különleges bánásmóddal élők (sajátos nevelési igényűek; beilleszkedési, tanulási magatartási zavarokkal küzdők; kiemelten tehetségesek) fejlesztésével foglalkozó elméleti és gyakorlati kutatások legújabb eredményeit. A konferencia időzítésének apropója:

- 1) december harmadikát az ENSZ 1992-ben a fogyatékos emberek világnapjává nyilvánította, azzal a céllal, hogy felhívja a figyelmet a baleset, betegség, katasztrófa következtében fogyatékkal élővé váltak problémáira. A rendezvény ennek a napnak a méltó képviseléséhez járult hozzá.
- 2) a hajdúböszörményi DE GYFK hamarosan gyógypedagógiai szak indítására készül, ennek előzményeként, hírvivőül, eddigi eredményeink, kutatásaink megismertetése céljából szerveződött a konferencia.
- 3) *Különleges Bánásmód* című új, interdiszciplináris szakmai folyóirat bemutatására is sor került a rendezvényen.

A konferencia megnyitó beszédét a Debreceni Egyetem képviselőjében *Prof. Dr. Csernoch László* tudományos rektorhelyettes tartotta: „Az oktatás egyik legfontosabb feladata az érdeklődés felkeltése mindenkinben, így azokban is, akik akár biológiai, akár társadalmi okok miatt kerültek hátrányos helyzetbe. Mi az egyetemen tudjuk: ennek eléréséhez szükség van olyan jól képzett pedagógusokra, akik tudják, hogyan lehet a különböző fogyatékkal élőket is eredményesen oktatni” mondta köszöntőjében.

Majd ezt követően *Kiss Attila*, Hajdúböszörmény Polgármestere, valamint *Prof. Dr. Bálint Péter*, a Gyermekevelési és Felnőttképzési Kar Dékánja köszöntötte a konferencia résztvevőit.

A nemzetközi tanácskozássra hazánkon kívül nyolc országból (Anglia, Ausztrália, Szerbia, Románia, Szlovákia, Ukrajna, Csehország, Szlovénia) érkeztek résztvevők szakmai tapasztalatcserére. A konferencián 4 plenáris előadás hangzott el, majd 112 fő hazai és nemzetközi szekcióelőadó tartott előadást 11 szekcióban.

A plenáris előadások (2. kép) közül az elsőt *Prof. Dr. Mesterházi Zsuzsa* professzor emeritus tartotta „A hazai gyógypedagógia tudományos műhelyei, elméletképzési irányzatai” címmel. Az előadás során az elméleti alapfelvetés európai kezdetei után a hazai gyógypedagógiai kialakulását megalapozó műhelyek - kísérleti pszichológia alkalmazása Ranschburg Pál laboratóriumában; az intelligencia mérése Éltés Mátyás műhelyében) kerültek bemutatásra.

2. kép: az I. Különleges Bánásmód Nemzetközi Konferencia (Hajdúböszörmény, 2015. 12.03) plenáris előadói és a szervezői balról jobbra: *Dr. Mező Ferenc*, *Prof. Dr. Mesterházi Zsuzsa*, *Prof. Dr. Varga Imre*, *Mező Katalin*, *Prof. Dr. Nagy Dénes*, *Dr. Szilágyi Barnabás*, *Dr. Szabó Edina*, *Dr. Dankovics Natália*

A professzorasszony előadásában ezt követően a hazai gyógypedagógia megalapozóinak (Dr. Tóth Zoltán, Dr. Vértes O. József, Dr. Bárczi Gusztáv) munkássága került méltatásra. Emellett bemutatásra kerültek a gyógypedagógia legjelentősebb személyiségei: 1) a gyógypedagógiai pszichológia megalapozója, Ilyés Gyuláné dr. Kozmutza Flóra, akinek öröksége olyan empirikus diagnosztikus eszközök, vizsgálo eljárások (tesztek) megalkotása a fogyatékosok megismerése és a fogyatékos gyermek/felnőtt nevelése, segítése céljából; melyeket a mai napig használnak a gyógypedagógusok. 2) Dr. Göllesz Viktor a komplex gyógypedagógiai rehabilitáció képviselője. 3) Gordosné dr. Szabó Anna a gyógypedagógia leggyakrabban használt fogalmának megalkotója (a tágabb értelemben vett gyógypedagógia: a fogyatékos emberrel és a fogyatékoság jelenségével foglalkozó komplex tudomány (a forrás- és határtudományok szerepe); a szűkebb értelemben vett gyógypedagógia: a fogyatékos emberek nevelésének, terápiájának, rehabilitációjának elméletével és gyakorlatával foglalkozó tudomány, Gordosné, 1990, 44-56.). 4) Dr. Ilyés Sándor, az empirikus és fenomenológiai kutatások képviselője, a gyógypedagógiai alapismeretek című alapmű létrehozója. Majd ismertetésre kerültek a tágabb és szűkebb értelemben vett gyógypedagógiai tudományterületek, különös tekintettel a speciális pedagógiákra. Záró gondolatként a résztvevők megismerhették napjaink hazai gyógypedagógiai műhelyeit és mindazokat a kutatási irányokat, amelyek a hazai kutató műhelyekben felszínre kerülnek.

Második előadóként Prof. Dr. Varga Imre a Szegedi Tudományegyetem címzetes főiskolai tanárának előadása hangzott el (társelőadó: Prof. Dr. Hatos Gyula címzetes főiskola tanár, aki nem tudott részt venni a rendezvényen, de szeretetteljes üdvözlését küldte a konferencia hallgatóságának). Az előadás címe: *„Náray-Szabó Sándor reformtevékenysége és hatása a szegedi és debreceni gyógypedagógiai intézetekre”*. Az előadásban a méltatlanul elfeledett Náray-Szabó Sándor életművének került sor, akinek hatása egyaránt érvényesül napjaink szegedi és debreceni gyógypedagógiai tevékenységében is. Dr. Varga Imre beszélt: 1) A fogyatékos gyermekek iskoláztatásának megjelenéséről a magyar közoktatásban. 2) Náray-Szabó Sándorról, mint reformerről a XIX. század végén. 3) A XX. századi magyar gyógypedagógia megalapozásáról. 4) A fogyatékos gyermekek, tanulók képzésének korszerűsítéséről. 5) Az intézetek, iskolák működésének és a gyógypedagógusok képzésének megújításáról. 6) A gyógypedagógiai intézetek, iskolák fejlődéséről. 7) Náray-Szabó Sándor munkásságának hatásáról Szeged és Debrecen oktatásügyére. 8) A fogyatékos személyekről szóló törvény tervezetéről. 9) A gyógypedagógia népszerűsítéséről. Náray-Szabó Sándor napjainkban is érvényes elveket és szemléletmódot alakított ki, mely elvek korszerűek és továbbvitelre érdemesek a modern gyógypedagógiában is.

A harmadik plenáris előadást *Prof. Dr. Nagy Dénes* tartotta. Az ausztrál-magyar kutató-professzor alapító elnöke a Nemzetközi Szimmetria Társaságnak (1989), amely a tudomány és a művészet képviselőinek együttműködését segíti interdiszciplináris témákban, ideértve a műszaki és a társadalomtudományokat is. Dr. Nagy Dénes *„A magyar teremtőképesség és a tudományköziség”* című előadásában a tudományterületek közötti „hidak” fontosságát hangsúlyozta. Véleménye szerint számos probléma megoldásához elengedhetetlen az interdiszciplináris gondolkodás melyben Magyarország nagy hatalom.

A negyedik plenáris előadást *Dr. Mező Ferenc* a Pszichológiai és Gyógypedagógia Tanszék pszichológusa tartotta, aki a Különleges Bánásmód Interdiszciplináris Folyóirat alapító főszerkesztőjeként beszélt, a különleges bánásmód fogalmáról, a folyóirat céljáról, leendő tartalmairól, a multidiszciplinaritásról, a folyóirat elérhetőségéről (www.degyfk.hu/kulonleges_banasmod).

A plenáris előadások ideje alatt kísérő rendezvényként zajlott a DEGYFK és a DEMEK közös szervezésében az 5. Esélyegyenlőségi Nap, ahol több mint 120 fő, főként hallgatókból álló csoport, érzékenyítő játékok formájában tapasztalhatta meg a különböző fogyatékosági

problémákat és élethelyzeteket. Emelett sor került Teveliné Szilágyi Anita szájjal festő hallgató kiállításának megnyitására is.

A plenáris előadásokat követő rövid ebédszünet után 11 szekcióban osztódtak szét a résztvevők. A szekciók témái voltak:

- 1) Különleges Bánásmód: intézmények, kutatások a különleges bánásmód terén (szekcióvezető: Dr. Mező Ferenc).
- 2) Sajátos nevelési igény (Szekcióvezető: Mező Katalin).
- 3) Tehetség (Szekcióvezető: Sarka Ferenc).
- 4) Logopédia (Szekcióvezető: Dr. Szabó Edina).
- 5) Beilleszkedési, tanulási, magatartási zavar (Szekcióvezető: Dr. Szerepi Sándor).
- 6) A különleges bánásmód multikulturális és szociálpedagógiai vonatkozásai (Szekcióvezető: Dr. Gortka-Rákó Erzsébet).
- 7) Marginalizálódás és felzárkóztatás az oktatásban (Szekcióvezető: Dr. Bocsi Veronika).
- 8) Különleges bánásmód a munkaerőpiacon (Szekcióvezető: Dr. Móré Mariann).
- 9) A különleges bánásmód megjelenése a sportban és informatikában (Szekcióvezető: Dr. Molnár Balázs).
- 10) A különleges bánásmód és nyelvészet (Szekcióvezető: Dr. Schéder Veronika).
- 11) Angol nyelvű előadások (Szekcióvezető: Vargáné Dr. Nagy Anikó).

Külön örömeinkre szolgált a Professzorok az Európai Magyarországért Egyesület fiatal tehetségeinek alkotó részvétele a szekcióüléseken.

A szekció előadások utáni összefoglalókban a vezetők arról számoltak be, hogy nagyon széleskörű és korszerű, újszerű kutatások léteznek a különleges bánásmód valamennyi területén, melyek beszámolóit folyamatosan fognak megjeleníteni a Különleges Bánásmód folyóirat lapszámaiban.

Az I. Különleges Bánásmód Nemzetközi Konferencia képgalériája megtalálható az alábbi honlapon: <http://www.degyfk.hu/kepgaleriak/category/193-kbnkonferencia>